

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ**CYLAW****Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμος του 2008 (18(I)/2008)****Ιστορικό Τροποποιήσεων****18(I)/2008** 89(I)/2013**Προοίμιο**

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

«Οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2004 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και στην παροχή αυτών»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμος του 2008.

18(I)/2008**Ερμηνεία**

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

«άμεση διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει τη λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση που τυγχάνει πρόσωπο, λόγω του φύλου του, από αυτήν που τυγχάνει, έτυχε ή θα τύχει ένα άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση.

«αρχή της ίσης μεταχείρισης» σημαίνει την απουσία κάθε διάκρισης λόγω φύλου.

«διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει κάθε άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, περιλαμβανομένης της λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης των γυναικών λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας, παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση ή ενθάρρυνση για την άσκηση άμεσης ή έμμεσης διάκρισης λόγω φύλου, αλλά δεν περιλαμβάνει τις θετικές δράσεις.

«Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας» σημαίνει τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας που ιδρύθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου 40.609, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1994.

«έμμεση διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει κάθε φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική που ενδέχεται να θέσει πρόσωπο του ενός φύλου σε μειονεκτική θέση σε σχέση με πρόσωπα του άλλου φύλου, εκτός εάν η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξης αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

«Επίτροπος Διοικήσεως» σημαίνει τον εκάστοτε Επίτροπο Διοικήσεως δυνάμει του περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμου.

«Έφορος Ασφαλίσεων» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμο.

«θετικές δράσεις» σημαίνει μέτρα τα οποία θεσπίζονται ή διατηρούνται για την πρόληψη ή την αντιστάθμιση μειονεκτημάτων που συνδέονται με το φύλο προς το σκοπό της διασφάλισης της πλήρους και ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών·

«Οδηγία» σημαίνει την Οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2004 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και στην παροχή αυτών·

«παρενόχληση» σημαίνει την εκδήλωση ανεπιθύμητης συμπεριφοράς συνδεδεμένης με το φύλο, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.

«σεξουαλική παρενόχληση» σημαίνει κάθε μορφής ανεπιθύμητη συμπεριφορά είτε προφορική είτε όχι, είτε με πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, και, ιδίως τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, ταπεινωτικού, εξευτελιστικού ή επιθετικού περιβάλλοντος·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

18(I)/2008

Σκοπός του Νόμου

3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

18(I)/2008

Πεδίο εφαρμογής και εξαιρέσεις

4.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα τα οποία παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό, ανεξάρτητα από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, και που προσφέρονται εκτός του τομέα του ιδιωτικού και οικογενειακού βίου και των συναλλαγών που διεξάγονται στο πλαίσιο αυτό.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο παρών Νόμος δεν θίγει την ελευθερία του ατόμου να επιλέγει αντισυμβαλλόμενο, εφόσον η επιλογή αντισυμβαλλομένου δεν γίνεται με βάση το φύλο και δεν θίγει οποιοσδήποτε ευνοϊκότερες διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου σχετικά με την εγκυμοσύνη και τη μητρότητα.

(3) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται:

(α) Στην εκπαίδευση·

(β) στο περιεχόμενο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των διαφημίσεων· και

(γ) στην απασχόληση και στην επαγγελματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της μη μισθωτής δραστηριότητας, εφόσον τα θέματα αυτά καλύπτονται από άλλες νομοθετικές διατάξεις.

18(I)/2008

Απαγόρευση των διακρίσεων

5.-(1) Απαγορεύεται οποιαδήποτε διάκριση λόγω φύλου σε βάρος προσώπου στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.

(2) Η απόρριψη ή ανοχή εκ μέρους οποιουδήποτε προσώπου παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση για τη λήψη απόφασης που επηρεάζει το πρόσωπο αυτό.

(3) Δεν συνιστά διάκριση δυνάμει του παρόντος Νόμου η διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών αποκλειστικά ή πρωτίστως σε άτομα του ενός φύλου, εφόσον αυτό αιτιολογείται από ένα θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξης του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

18(I)/2008

Θετικές δράσεις

6. Οι θετικές δράσεις συνάδουν με τον παρόντα Νόμο και εξυπηρετούν το σκοπό του.

18(I)/2008

Αναλογιστικοί παράγοντες, μεταβατικές διατάξεις και επιφυλάξεις

7. -(1) Η χρήση του φύλου, σε όλα τα νέα συμβόλαια που συνάπτονται μετά τις 21 Δεκεμβρίου 2007, ως συντελεστή για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών και παροχών για σκοπούς ασφαλιστικών και άλλων συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, απαγορεύεται να οδηγεί σε διαφορές μεταξύ των ατομικών ασφαλιστρών και παροχών, και, σε περίπτωση που ο Έφορος Ασφαλίσεων διαπιστώσει ότι υφίστανται ή δυνατόν να υφίστανται τέτοιου είδους διαφορές λόγω φύλου, σε συμβόλαια που προωθούνται από ασφαλιστικές εταιρείες υπό την εποπτεία του, παραπέμπει το θέμα προς περαιτέρω εξέταση στον Επίτροπο Διοικήσεως δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 9.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο Έφορος Ασφαλίσεων καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες η χρήση του φύλου, βάσει σημαντικών και αξιόπιστων αναλογιστικών και στατιστικών δεδομένων, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην αξιολόγηση του κινδύνου και στις οποίες εξακολουθούν να επιτρέπονται μετά τις 21 Δεκεμβρίου 2007, αναλογικές διαφορές μεταξύ των ατομικών ασφαλιστρών και παροχών των ασφαλιζομένων, κοινοποιεί τις εν λόγω περιπτώσεις στην Επιτροπή πριν τις 21 Δεκεμβρίου 2007 και τις δημοσιοποιεί με γνωστοποίησή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Από την 21η Δεκεμβρίου 2012, το εδάφιο (1) εφαρμόζεται ανεξαιρέτως σε όλα τα νέα συμβόλαια. Στο Παράρτημα I εκτίθεται ενδεικτικός κατάλογος των περιπτώσεων που θεωρούνται ως νέα συμβόλαια και των περιπτώσεων που δεν θεωρούνται ως νέα συμβόλαια και στο Παράρτημα II εκτίθεται ενδεικτικός κατάλογος περιπτώσεων για τις οποίες επιτρέπεται η συλλογή, αποθήκευση και χρήση πληροφοριών σχετικά με το φύλο ή συνδεδεμένων με το φύλο:

Νοείται ότι η χρήση άλλων από το φύλο παραγόντων αξιολόγησης ασφαλιστικών κινδύνων, οι οποίοι ενδέχεται να έχουν σχέση με το φύλο και να οδηγούν σε διαφορές μεταξύ των ατομικών ασφαλιστρών και παροχών, δεν αποτελεί έμμεση διάκριση.

(2A) Για τους σκοπούς του εδαφίου (2), «νέο συμβόλαιο» σημαίνει κάθε σύναψη ασφαλιστικού συμβολαίου ή τροποποίηση υφιστάμενου ασφαλιστικού συμβολαίου, η οποία-

(i) προϋποθέτει συγκατάθεση από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, και

(ii) τουλάχιστον ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη παραχωρεί την συγκατάθεσή του από την 21η Δεκεμβρίου 2012 και μετά.

(3) Ο Έφορος Ασφαλίσεων εξασφαλίζει τη συλλογή, δημοσίευση και τακτική ενημέρωση αξιόπιστων δεδομένων σχετικών με τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) και ενημερώνει την Επιτροπή και τον Υπουργό σχετικά και επανεξετάζει την απόφαση που λαμβάνει δυνάμει του εδαφίου (2), πέντε έτη μετά τις 21 Δεκεμβρίου 2007, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 16 της Οδηγίας και διαβιβάζει τα αποτελέσματα τέτοιας επανεξέτασης στην Επιτροπή.

(4) Οποτεδήποτε ο Έφορος Ασφαλίσεων κατά την επανεξέταση που διενεργεί δυνάμει του εδαφίου (3), αποφασίζει την εφαρμογή του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου στο σύνολο ή μέρος των περιπτώσεων που αναφέρονται στο εδάφιο (2), δημοσιοποιεί τέτοια απόφασή του με γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(5) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των πιο πάνω εδαφίων, τα έξοδα εγκυμοσύνης και μητρότητας απαγορεύεται να οδηγούν σε διαφορές μεταξύ των ατομικών ασφαλιστρών και παροχών:

Νοείται ότι ο Έφορος Ασφαλίσεων δύναται με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να αναβάλει την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου το αργότερο μέχρι δύο έτη μετά τις 21 Δεκεμβρίου 2007, και σε τέτοια περίπτωση ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή και δημοσιοποιεί τέτοια απόφασή του με γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

18(I)/2008 89(I)/2013

Δικαστική προστασία

8.-(1) Κάθε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου δικαιούται να διεκδικεί τα δικαιώματά του ενώπιον κάθε αρμόδιου Δικαστηρίου κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, ακόμα και σε περίπτωση που έχει λήξει η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η διάκριση λόγω φύλου, και, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 10, να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης και της πάσης φύσεως υλικής ή ηθικής ζημιάς που υπέστη λόγω αυτής.

(2) Επιφυλασσόμενης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, αρμοδιότητα για την επίλυση κάθε διαφοράς που προκύπτει από τον παρόντα Νόμο σε

σχέση με διάκριση λόγω φύλου έχει το Επαρχιακό Δικαστήριο.

(3) Το Επαρχιακό Δικαστήριο σε περίπτωση αγωγής δυνάμει του εδαφίου (1), επιδικάζει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, η οποία καλύπτει τουλάχιστον ολόκληρη τη θετική ζημιά και στο επιδικαζόμενο ποσό προστίθεται νόμιμος τόκος από την ημερομηνία της παραβάσεως έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

(4) Σε περίπτωση αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαιώματος σε δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο επιδικάζει στο δικαιούχο το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

(α) Την επιδικαστέα, δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, δίκαιη και εύλογη αποζημίωση. ή

(β) ολόκληρη τη θετική ζημιά και στο επιδικαζόμενο ποσό, προστίθεται και νόμιμος τόκος από την ημερομηνία που επήλθε η ανωτέρω ζημιά έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

(5) Σε περίπτωση που Δικαστήριο δυνάμει του παρόντος άρθρου ακυρώνει συμβατική διάταξη ασφαλιστικών συμβολαίων ή άλλων συμβολαίων συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ως παραβαίνουσα τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τέτοια ακύρωση δεν επηρεάζει τα δικαιώματα των ασφαλιζομένων που απορρέουν από το συμβόλαιο και ο ασφαλιστής δύναται να αναπροσαρμόζει αναδρομικά τις υποχρεώσεις των ασφαλιζομένων προσώπων σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

18(I)/2008

Εξώδικη προστασία και προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης από τον Επίτροπο Διοικήσεως

9.-(1) Κάθε πρόσωπο, το οποίο θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου σε σχέση με διάκριση λόγω φύλου, δύναται, ακόμη και εάν έχει λήξει η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η παράβαση, να υποβάλλει σχετικό παράπονο στον Επίτροπο Διοικήσεως, ο οποίος έχει αρμοδιότητα να εξετάζει το εν λόγω παράπονο δυνάμει του παρόντος Νόμου και για το σκοπό αυτό έχει όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες που απορρέουν από τον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο.

(2) Για την προώθηση, την ανάλυση, τον έλεγχο και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος έχει όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο.

(3) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος Διοικήσεως διαπιστώνει απαγορευμένη διάκριση κατά την έννοια του παρόντος Νόμου, σε συμβατικό όρο ασφαλιστικών συμβολαίων ή άλλων συμβολαίων συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, υποχρεώνει το πρόσωπο που διαπράττει την παράβαση να προβεί σε αναδρομική αναπροσαρμογή των όρων του συμβολαίου σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, εντός τακτής προθεσμίας, και σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο Επίτροπος Διοικήσεως ασκεί τις αναφερόμενες στα πιο πάνω εδάφια εξουσίες και αρμοδιότητες.

18(I)/2008

Αντιστροφή του βάρους απόδειξης .

10.-(1) Σε οποιαδήποτε δικαστική, εκτός από ποινική, ή εξώδικη διαδικασία, αν το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι θίγεται από παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου, επικαλείται και στοιχειοθετεί πραγματικά περιστατικά από τα οποία πιθανολογείται η παράβαση, το Δικαστήριο ή ο Επίτροπος υποχρεώνει τον αντίδικό του να αποδείξει ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος Νόμου.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) εφαρμόζονται επίσης και σε κάθε δικαστική ή εξώδικη διαδικασία που κινείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

18(I)/2008

Εκπροσώπηση από Οργανώσεις

11. Ενώσεις, οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν ως καταστατικό σκοπό, μεταξύ άλλων, την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου και την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών, μπορούν, με την έγκριση προσώπου που νομιμοποιείται με βάση τον παρόντα Νόμο, να ασκούν είτε εξ ονόματος του προσώπου αυτού είτε προς υποστήριξή του τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 8, 9 και 10.

[18\(I\)/2008](#)

Προστασία έναντι αντιποίνων

12. Απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση ή επίπτωση εναντίον προσώπου το οποίο προβαίνει σε καταγγελία ή εμπλέκεται σε διαδικασία που αποσκοπεί στην επιβολή της συμμόρφωσης με την αρχή της ίσης μεταχείρισης κατά την έννοια του παρόντος Νόμου.

[18\(I\)/2008](#)

Παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων

13. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των θυμάτων διακρίσεων, των ενώσεων, οργανώσεων και άλλων νομικών οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 11, παρέχεται ανεξάρτητη βοήθεια στα θύματα των διακρίσεων λόγω φύλου ούτως ώστε να προωθούνται οι καταγγελίες τους περί διακρίσεων, από μη κυβερνητικές οργανώσεις με νομική προσωπικότητα, οι οποίες χρηματοδοτούνται ειδικά για τον σκοπό αυτό από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σύμφωνα με διαδικασίες που καθορίζονται με Κανονισμούς.

[18\(I\)/2008](#)

Διάλογος με σχετικούς φορείς και διάχυση πληροφοριών

14. Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας προκειμένου να προάγει την αρχή της ίσης μεταχείρισης στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, ενθαρρύνει το διάλογο με όλους τους σχετικούς με την ισότητα των φύλων φορείς και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, σε συνεργασία με όλους τους πιο πάνω φορείς για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων προσώπων σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

[18\(I\)/2008](#)

Κατάργηση ή ακυρότητα αντίθετων ρυθμίσεων

15.-(1) Κάθε υφιστάμενη κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου διάταξη νόμου, κανονισμών ή διατάγματος που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, καταργείται κατά το μέρος που περιέχει διάκριση λόγω φύλου.

(2) Η κάθε καθ' ύλην αρμόδια αρχή υποχρεούται να ανακαλέσει ή τροποποιήσει αναλόγως οποιαδήποτε ατομική ή κανονιστική διοικητική πράξη, η οποία είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(3) Επιφυλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος:

(α) Σε περίπτωση αμφιβολίας ή αμφισβήτησης κατά πόσο νόμος καταργήθηκε ή όχι, το θέμα εκδικάζεται από αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο, η δε διαδικασία άρχεται με καταχώρηση εναρκτήριας κλήσης.

(β) ανεξάρτητα από την ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου διαδικασία, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο (α) του παρόντος εδαφίου, κάθε Δικαστήριο κατά την άσκηση της δικής του δικαιοδοσίας δύναται να κρίνει παρεμπιπτόντως το θέμα, εάν και εφόσον είναι απαραίτητο για τη διεκπεραίωση της ενώπιόν του διαδικασίας.

(4) Οι τελεσίδικες αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (3) ισχύουν έναντι πάντων.

(5) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου κάθε υφιστάμενη συμβατική διάταξη, υφιστάμενοι εσωτερικοί κανονισμοί επιχειρήσεων ή καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών που είναι αντίθετα προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου θεωρούνται άκυρα κατά το μέρος που περιέχουν απαγορευμένη διάκριση λόγω φύλου δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(6) Σε περίπτωση που δεν έχει διαπιστωθεί η ακυρότητα κάποιας διάταξης ή ρύθμισης κατ' εφαρμογή όλων των πιο πάνω εδαφίων, η ισχύς της εξετάζεται παρεμπιπτόντως επ' ευκαιρία σχετικής δίκης ενώπιον είτε του Ανωτάτου Δικαστηρίου είτε Επαρχιακού Δικαστηρίου.

[18\(I\)/2008](#)

Ποινικά αδικήματα και κυρώσεις

16.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις των άρθρων 5 και 12 του παρόντος Νόμου είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις επτά χιλιάδες ευρώ ή σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Αν τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (1) αδικήματα διαπράττονται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι θα είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος θα τιμωρείται σε περίπτωση καταδίκης του με τις ποινές που προβλέπονται στο εδάφιο (1) καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός, που θα τιμωρείται μόνο με πρόστιμο μέχρι δώδεκα χιλιάδες ευρώ.

(3) Αν τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (1) αδικήματα διαπράττονται από βαρεία αμέλεια, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι τέσσερις χιλιάδες ευρώ και σε περίπτωση που τα αδικήματα αυτά διαπράττονται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι θα είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος θα τιμωρείται σε περίπτωση καταδίκης του με πρόστιμο μέχρι τέσσερις χιλιάδες ευρώ καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός, που θα τιμωρείται μόνο με πρόστιμο μέχρι επτά χιλιάδες ευρώ.

[18\(I\)/2008](#)

Υποβολή έκθεσης προς την Επιτροπή

17. Ο Υπουργός διαβιβάζει στην Επιτροπή, μέχρι τις 21 Δεκεμβρίου 2009, και στη συνέχεια κάθε 5 χρόνια, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου η οποία ετοιμάζεται από επιτροπή που αποτελείται από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και Υπουργεία, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του άρθρου 13.

[18\(I\)/2008](#)

Έκδοση διαταγμάτων

18. Ο Υπουργός μετά από διαβούλευση με τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, δύναται να εκδίδει διατάγματα με τα οποία να τροποποιούνται τα Παραρτήματα του παρόντος Νόμου.

[89\(I\)/2013](#)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

(Άρθρο 7(2))

A. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

(1) Τα συμβόλαια που συνάπτονται για πρώτη φορά από την 21η Δεκεμβρίου 2012. Οι προτάσεις που διατυπώνονται πριν από τις 21 Δεκεμβρίου 2012, αλλά γίνονται δεκτές από τη συγκεκριμένη ημερομηνία, οφείλουν να συμμορφώνονται με τον κανόνα περί καθορισμού ασφαλιστρών και παροχών ανεξαρτήτως φύλου.

(2) Οι συμφωνίες μεταξύ μερών που συνάπτονται από την 21η Δεκεμβρίου 2012, με σκοπό την παράταση συμβολαίων που έχουν συναφθεί πριν από την εν λόγω ημερομηνία τα οποία θα είχαν άλλως εκπνεύσει.

B. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

(1) Η παράταση προϋπάρχοντος συμβολαίου, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τους όρους του προϋπάρχοντος συμβολαίου.

(2) Οι προσαρμογές που γίνονται σε επιμέρους στοιχεία υφιστάμενου συμβολαίου, όπως οι αλλαγές ασφαλιστρου, βάσει προκαθορισμένων παραμέτρων, όταν δεν απαιτείται η συναίνεση του ασφαλισμένου, όπως η

αύξηση ασφαλιστρού σύμφωνα με ποσοστό που στηρίζεται στις παραληφθείσες αξιώσεις αποζημίωσης.

(3) Η σύναψη, από τον ασφαλισμένο, συμπληρωματικών ή διαδοχικών ασφαλιστικών συμβολαίων των οποίων οι όροι έχουν προσυμφωνηθεί σε συμβόλαια που συνάφθηκαν πριν από την 21η Δεκεμβρίου 2012, εφόσον αυτά τα ασφαλιστικά συμβόλαια ενεργοποιούνται με μονομερή απόφαση του ασφαλισμένου, ειδικά στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος επιθυμεί να αυξήσει το ποσό που έχει επενδύσει μέσω ενός προϊόντος ασφάλισης ζωής.

(4) Η απλή μεταβίβαση ενός ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου από έναν ασφαλιστή σε άλλον, η οποία δεν μεταβάλλει το καθεστώς των συμβολαίων που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

(Άρθρο 7(3))

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΦΥΛΟ Η ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΦΥΛΟ

(1) Για τον υπολογισμό δεδουλευμένων εξόδων και την εσωτερική τιμολόγηση, οι ασφαλιστές έχουν τη δυνατότητα να συγκεντρώνουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες σχετικά με το φύλο για την εσωτερική αξιολόγηση των κινδύνων, κυρίως για να υπολογίζουν τεχνικές διατάξεις σύμφωνες με τους κανόνες ασφαλιστικής φερεγγυότητας, και για να παρακολουθούν τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου τους από την άποψη του συνόλου των δεδομένων που αφορούν τις τιμές.

(2) Για την τιμολόγηση της αντασφάλισης, δύναται να χρησιμοποιείται το κριτήριο του φύλου στην τιμολόγηση αυτών των προϊόντων, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται διαφοροποιήσεις με βάση το φύλο σε ατομικό επίπεδο.

(3) Για την εμπορία και τη διαφήμιση, οι ασφαλιστές έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το μάρκετινγκ και τη διαφήμιση για να επηρεάσουν τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου τους, στοχεύοντας στις διαφημιστικές τους εκστρατείες, είτε τους άνδρες είτε τις γυναίκες. Εντούτοις, δεν μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση σε ένα συγκεκριμένο προϊόν λόγω του φύλου του προσώπου, εκτός εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 εδάφιο 5 του νόμου.

(4) Για τη σύναψη ασφάλειας ζωής και ασθένειας, οι ασφαλιστές έχουν τη δυνατότητα να συγκεντρώνουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες για παράγοντες κινδύνου, όπως η κατάσταση υγείας ή το οικογενειακό ιατρικό ιστορικό, βάσει των οποίων είναι δυνατή η διαφοροποίηση και η αξιολόγηση των οποίων επιβάλλει στους ασφαλιστές τη συνεκτίμηση του φύλου, λαμβανομένων υπόψη ορισμένων φυσιολογικών διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών.